

31990L0426

1990 8 18

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 224/42

TARYBOS DIREKTYVA

1990 m. birželio 26 d.

dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių arklinių šeimos gyvūnų importą iš trečiųjų šalių ir jų judėjimą

(90/426/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 43 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi arklinių šeimos gyvūnai, kaip gyvi gyvūnai, yra įtraukti į Sutarties II priede išvardytų produktų sąrašą;

kadangi, siekiant užtikrinti racionalią arklinių šeimos gyvūnų produkcijos plėtrą ir didinti sektoriaus produktyvumą, turi būti Bendrijos lygiu nustatytos taisyklės, reglamentuojančios arklinių šeimos gyvūnų judėjimą tarp valstybių narių;

kadangi arklinių šeimos gyvūnų, ypač arklių, veisimas ir auginimas paprastai priskiriamas ūkininkavimo sektoriui; kadangi tai yra dalies žemės ūkio darbuotojų pajamų šaltinis;

kadangi, siekiant skatinti prekybą arklinių šeimos gyvūnais Bendrijos viduje, reikėtų pašalinti valstybėse narėse nustatytų gyvūnų sveikatos reikalavimų skirtumus;

kadangi, siekiant skatinti darnią Bendrijos vidaus prekybos plėtrą, turėtų būti nustatyta Bendrijos sistema importui iš trečiųjų šalių reglamentuoti;

kadangi taip pat reikėtų reglamentuoti arklinių šeimos gyvūnų su identifikavimo dokumentais judėjimo nacionalinėje teritorijoje sąlygas;

kadangi tam, kad arklinių šeimos gyvūnus būtų galima parduoti, jie turi atitikti tam tikrus gyvūnų sveikatos reikalavimus, siekiant, kad neplistų užkrečiamosios ligos; kadangi nustatyta, jog itin naudinga numatyti galimybes taikyti ribojančias priemones tam tikrose regionuose;

kadangi dėl tos pačios priežasties reikėtų nustatyti vežimo sąlygas;

kadangi, siekiant užtikrinti šių reikalavimų vykdymą, turi būti nustatyta, kad į paskirties vietą vežamiems arklinių šeimos gyvūnams oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi išduoti sveikatos sertifikatą;

kadangi patikrinimų organizavimas ir pakartotiniai patikrinimai, kuriuos turi atlikti paskirties valstybė narė, ir apsaugos priemonės, kurios turi būti įgyvendintos, turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į prekybai gyvūnais Bendrijos viduje taikomas veterinarinio patikrinimo taisykles, kurios turi būti priimtoms siekiant baigti kurti vidaus rinką;

kadangi turėtų būti priimta nuostata dėl Komisijos patikrinimų galimumo; kadangi tie patikrinimai turėtų būti atliekami bendradarbiaujant su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis;

kadangi tam, kad būtų galima suformuluoti Bendrijos nuostatas dėl importo iš trečiųjų šalių, reikia sudaryti trečiųjų šalių ar trečiųjų šalių dalių, iš kurių arklinių šeimos gyvūnai gali būti importuojami, sąrašą;

kadangi tos valstybės turi būti atrenkamos pagal bendrus kriterijus, pvz., gyvūnų sveikatos būklė, veterinarijos tarnybų struktūra ir galios, galiojantis sveikatos reglamentavimas;

kadangi, be to, neturėtų būti leidžiamas arklinių šeimos gyvūnų importas iš valstybių, kuriose yra nustatyta Bendrijos gyvūnams grėsmę keliančių užkrečiamųjų ar infekcinių gyvūnų ligų arba kuriose tokia infekcija likviduota visai neseniai; kadangi šios sąlygos taikomos ir importui iš trečiųjų šalių, kuriose yra skiepijama nuo tokių ligų;

kadangi bendras importo iš trečiųjų šalių sąlygas reikia papildyti specialiomis sąlygomis, nustatytomis atsižvelgiant į gyvūnų sveikatos būklę kiekvienoje valstybėje; kadangi šias sąlygas nulemiantys kriterijai yra techninio pobūdžio ir įvairūs, juos reikia apibrėžti taikant lanksčią ir greitą Bendrijos procedūrą, pagal kurią Komisija ir valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja;

kadangi bendros standartinės formos sertifikato pateikimas importuojant arklinių šeimos gyvūnus yra veiksmingas būdas patvirtinti, kad Bendrijos taisyklės taikomos; kadangi tokiose taisyklėse gali būti specialių nuostatų, kurios gali skirtis, nelygu atitinkama trečioji šalis, ir kadangi į tai reikia atsižvelgti nustatant standartinės sertifikatų formas;

kadangi Bendrijos oficialiai paskirti veterinarijos gydytojai turėtų būti atsakingi už šios direktyvos reikalavimų laikymosi, ypač trečiojoje šalyse, tikrinimą;

⁽¹⁾ OL C 327, 1989 12 30, p. 61.⁽²⁾ OL C 149, 1990 6 18.⁽³⁾ OL C 62, 1990 3 12, p. 46.

kadangi per patikrinimus, atliekamus importuojant, turi būti tikrinama arklinių šeimos gyvūnų kilmė ir sveikatos būklė;

kadangi arklinių šeimos gyvūnams patekus į Bendrijos teritoriją ir juos vežant tranzitu į paskirties vietą, valstybėms narėms turi būti leidžiama imtis visų žmonių ir gyvūnų sveikatai apsaugoti reikalingų priemonių, tarp jų ir skerdimo bei sunaikinimo;

kadangi bendras taisyklės patikrinimams, kurie turi būti atlikti importuojant, reikia nustatyti atsižvelgiant į bendrą padėtį;

kadangi kiekviena valstybė narė turi turėti teisę nedelsdama uždrausti importą iš trečiosios šalies, jei dėl jo gali kilti pavojus gyvūnų sveikatai; kadangi tokiu atveju nedelsiant būtina užtikrinti valstybių narių pozicijų tos trečiosios šalies atžvilgiu suderinimą, neatmetant galimybės iš dalies pakeisti valstybių, kurioms suteiktas leidimas eksportuoti į Bendriją, sąrašą;

kadangi šios direktyvos nuostatos turėtų būti iš naujo apsvarstytos, atsižvelgiant į būtinybę baigti kurti vidaus rinką;

kadangi turėtų būti nustatyta Komisijos ir valstybių narių glaudaus bei veiksmingo bendradarbiavimo Veterinarijos nuolatiname komitete tvarka,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Ši direktyva nustato gyvūnų sveikatos reikalavimus arklinių šeimos gyvūnų judėjimui tarp valstybių narių ir jų importui iš trečiųjų šalių.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- „ūkis“ — tai žemės ūkio įmonė ar mokymo įstaiga, arklidės arba apskritai bet kokios kitos patalpos, kuriose arklinių šeimos gyvūnai paprastai laikomi ar auginami įvairiems tikslams;
- „arklinių šeimos gyvūnai“ — tai laukiniai ar prijaukinti arklių (įskaitant zeburus) ar asilų veislės gyvūnai arba sukryžmintų tų veislių gyvūnų palikuonys;
- „registruoti arklinių šeimos gyvūnai“ — tai Direktyvoje 90/427/EEB ⁽¹⁾ nustatyta tvarka registruoti arklinių šeimos gyvūnai, kurių tapatybė nustatoma pagal identifikavimo dokumentą, kurį išduoda gyvūno kilmės valstybės veislininkystės institucija ar kita kompetentinga institucija, tvarkanti

kilmės knygą ar tos gyvūnų veislės registrą, arba tarptautinę asociaciją ar organizaciją, kuri tvarko reikalus, susijusius su varžybose ar lenktynėse dalyvaujančiais arkliais;

- „skerstini arklinių šeimos gyvūnai“ — tai arklinių šeimos gyvūnai, kuriuos numatoma tiesiogiai arba tranzitu per turgus ar per patvirtintą paskirstymo centrą vežti į skerdyklą paskersti;
- „veislei ir produkcijai skirti arklinių šeimos gyvūnai“ — tai c ir d punktuose nenurodyti arklinių šeimos gyvūnai;
- „afrikinės arklių ligos neapimtos valstybės narės ar trečiosios šalys“ — tai valstybės narės ar trečiosios šalys, kurių atitinkamoje teritorijoje per pastaruosius dvejus metus nenustatyta klinikinių, serologinių (neskiepytų arklinių šeimos gyvūnų) ar epidemiologinių afrikinės arklių ligos požymių ir kuriose per pastaruosius 12 mėnesių nebuvo skiepijama nuo šios ligos;
- „ligos, apie kurias privaloma pranešti“ — tai A priede išvardytos ligos;
- „oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas“ — tai valstybės narės ar trečiosios šalies kompetentingos centrinės institucijos paskirtas veterinarijos gydytojas;
- „laikinas įvežimas“ — tai statusas, suteikiamas iš trečios šalies kilusiam registruotam gyvūnui, įsileistam į Bendrijos teritoriją trumpesiam kaip 90 dienų laikotarpiui, kurį 24 straipsnyje nustatyta tvarka nustato Komisija, atsižvelgdama į sveikatos būklę kilmės šalyje.

II SKYRIUS

Arklinių šeimos gyvūnų judėjimo taisyklės

3 straipsnis

Valstybės narės leidžia arklinių šeimos gyvūnų, registruotų jų teritorijoje, judėjimą arba juos siunčia į kitą valstybę narę tik tais atvejais, kai jie atitinka 4 ir 5 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

Tačiau paskirties valstybių narių kompetentingos institucijos gali suteikti bendrą ar ribotą išimtį judėjimui arklinių šeimos gyvūnų:

- kuriais sporto ar rekreacijos tikslais jojama ar kurie yra vežami netoli Bendrijos vidaus sienų esančiais keliais,
- kurie dalyvauja įgaliotos vietinės institucijos organizuojamuose kultūros ar panašiuose renginiuose arba veikloje netoli Bendrijos vidaus sienų,
- kuriems tik laikinai leista ganytis ar dirbti netoli Bendrijos vidaus sienų.

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 55.

Šia galimybe pasinaudojančios valstybės narės informuoja Komisiją apie suteiktų išimčių turinį.

4 straipsnis

1. Per patikrinimą arklinių šeimos gyvūnai turi neturėti jokių klinikinių ligos požymių. Patikrinimas turi būti atliekamas ne anksčiau kaip likus 48 valandoms iki jų išvežimo ar pakrovimo. Tačiau registruotų arklinių šeimos gyvūnų patikrinimas nepažeidžiant 6 straipsnio taikomas tik Bendrijos vidaus prekyboje.

2. Nepažeidžiant 5 dalies reikalavimų dėl ligų, apie kurias privaloma pranešti, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, atlikdamas patikrinimą, privalo įsitikinti, remdamasis visų pirma savininko ar augintojo teiginiais, kad nėra pagrindo daryti išvadą, jog likus 15 dienų iki patikrinimo arklinių šeimos gyvūnai turėjo kontaktą su arklinių šeimos gyvūnais, sergančiais infekcinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis.

3. Nacionalinėje užkrečiamųjų ar infekcinių ligų likvidavimo programoje negalima numatyti arklinių šeimos gyvūnų skerdimo.

4. Arklinių šeimos gyvūnai turi būti identifikuojami taip:

- i) registruoti arkliai identifikuojami pagal identifikavimo dokumentą, kaip nustatyta Direktyvoje 90/427/EEB⁽¹⁾, kuriame visų pirma turi būti patvirtinama, kad laikomasi 5 straipsnio 5 ir 6 dalių reikalavimų. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turės sustabdyti šio dokumento galiojimą laikotarpiui, kuriam taikomi 5 dalyje arba 5 straipsnyje numatyti draudimai. Paskerdus registruotą arklį dokumentas turi būti gražinamas jį išdavusiai institucijai. Šio punkto įgyvendinimo tvarką patvirtina Komisija 24 straipsnyje nustatyta tvarka;
- ii) veislei ir produkcijai skirti arklinių šeimos gyvūnai identifikuojami taikant metodą, kurį Komisija nustato 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

Iki tol, kol tokį metodą bus imta taikyti, toliau taikomi oficialiai patvirtinti nacionaliniai identifikavimo būdai, jei per tris mėnesius nuo šios direktyvos priėmimo dienos apie juos pranešama Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

5. Be reikalavimų, nustatytų 5 straipsnyje, arklinių šeimos gyvūnai negali būti kilę iš ūkio, kuriam buvo taikomas vienas iš šių draudimų:

- a) jei visi ūkyje esantys tai ligai imlūs tos veislės gyvūnai nebuvo paskersti, kilmės ūkiui skirtas draudimas turi būti taikomas ne trumpiau kaip:
  - šešis mėnesius arklinių šeimos gyvūnams, įtariamais užsikrėtus kergimo liga, skaičiuojant nuo paskutinio

žinomo ar galimo kontakto su sergančiu gyvūnu dienos, tačiau eržilams šis draudimas taikomas iki gyvūno iškastavimo,

- šešis mėnesius įnusių ar arklų encefalomyelito atvejais, skaičiuojant nuo šiomis ligomis sergančių arklinių šeimos gyvūnų paskerdimo dienos,
- infekcinės anemijos atveju, iki to dienos, kurią, paskerdus užkrėtus gyvūnus ir likusiems gyvūnams kas tris mėnesius atlikus du *Coggins* tyrimus, abiejų tyrimų rezultatai yra neigiami,
- šešis mėnesius vezikulinio stomatito atveju,
- vieną mėnesį nuo paskutinio užregistruoto pasiutligės atvejo,
- 15 dienų nuo paskutinio užregistruoto juodligės atvejo;

- b) jei visi ligai imlūs veislės gyvūnai, buvę ūkyje, buvo paskersti, o patalpos dezinfekuotos, draudimas galioja 30 dienų, o juodligės atveju — 15 dienų, skaičiuojant nuo gyvūnų sunaikinimo ir patalpų dezinfekavimo dienos.

Hipodromų ir lenktynių takų atžvilgiu kompetentinga institucija gali nukrypti nuo šių draudimo priemonių ir apie visų suteiktų nukrypimų pobūdį ji praneša Komisijai.

6. Kai valstybė narė rengia ar yra parengusi savanorišką ar privalomą ligos, kuriai arklinių šeimos gyvūnai yra imlūs, kontrolės programą, ji gali per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą pateikti tą programą Komisijai, visų pirma nurodydama:

- ligos paplitimą jos teritorijoje,
- programos motyvus, atsižvelgiant į ligos reikšmingumą bei programos ekonominę naudą,
- geografinę teritoriją, kurioje bus įgyvendinama programa,
- įmonėms taikyti numatomas statuso kategorijas, standartus, kurių turės būti laikomasi kiekvienai veislei, ir tyrimo procedūras,
- programos monitoringo tvarką,
- veiksmus, kurių bus imamasi, jei dėl tam tikrų priežasčių ūkis prarastų savo statusą,
- priemones, kurių bus imamasi, jei pagal programos nuostatas atlikus tyrimus, bus gauti teigiami tyrimo rezultatai,
- nediskriminacinis prekybos, vykdomos suinteresuotos valstybės narės teritorijoje, pobūdis, Bendrijos vidaus prekybos atžvilgiu.

Komisija išanalizuoja valstybių narių pateiktas programas. Kai galima, ji jas tvirtina 24 straipsnyje nustatyta tvarka. Visos papildomos bendrosios ar specialiosios garantijos, kurių gali būti pareikalauta Bendrijos vidaus prekyboje, gali būti nustatytos ta pačia

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 55.

tvarka. Tokios garantijos neturi viršyti valstybės narės savo teritorijoje reikalaujamų garantijų.

25 straipsnyje nustatyta tvarka valstybių narių pateiktos programos gali būti iš dalies keičiamos ar papildomos. Ta pačia tvarka gali būti tvirtinami jau patvirtintų programų arba garantijų, nustatytų pagal antrąją pastraipą, pakeitimai arba papildymai.

5 straipsnis

1. Valstybė narė, kuri yra apimta 2 straipsnio f punkte apibūdintos afrikinės arklių ligos, gali išsiųsti arklinių šeimos gyvūnus iš savo teritorijos dalies, kuri laikoma apimta ligos pagal šio straipsnio 2 dalies apibrėžimą, tik esant šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms sąlygoms.

2. a) Valstybės narės teritorijos dalis laikoma apimta afrikinės arklių ligos, jei:

— klinikiniai, serologiniai (nevakcinuotų gyvūnų) ir (arba) epidemiologiniai duomenys rodo, kad per pastaruosius dvejus metus buvo afrikinės arklių ligos atvejų,

— per pastaruosius 12 mėnesių buvo skiepyta nuo afrikinės arklių ligos;

b) teritorijos dalyje, kuri laikoma apimta afrikinės arklių ligos, turi būti bent:

— apsaugos zona, esanti ne mažesniu kaip 100 km spinduliu nuo infekcijos centro,

— ne mažesnio kaip 50 km spindulio už apsaugos zonos ribų esanti priežiūros zona, kurioje per pastaruosius 12 mėnesių nebuvo skiepijama;

c) b punkte minimos zonos turi būti aiškiai apibrėžtos atsižvelgiant į geografinius, ekologinius ir epizootinius veiksnius, susijusius su šia epizootine liga;

d) vakcinavimo metu visi apsaugos zonoje esantys paskiepyti arklinių šeimos gyvūnai turi būti registruojami ir pažymimi aiškia, neištrinama žyma, pripažįstama 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

Toks vakcinavimas aiškiai nurodomas identifikavimo dokumente ir (arba) sveikatos sertifikate;

e) atsakinga kompetentinga centrinė institucija privalo vykdyti tinkamą arklinių šeimos gyvūnų ir jų judėjimo b punkte minimose zonos veterinarinę kontrolę. Tik 3 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantys arklinių šeimos gyvūnai gali patekti už b punkte minimų zonų ribų.

3. Valstybė narė gali išsiųsti iš 2 dalies b punkte minimos teritorijos tik tuos arklinių šeimos gyvūnus, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

a) jie turi būti išsiunčiami tik tam tikrais 25 straipsnyje nustatyta tvarka nustatomais metų laikotarpiais, atsižvelgiant į ligos sukėlėjus pernešančių vabzdžių aktyvumą;

b) atliekant 4 straipsnio 1 dalyje numatytą patikrinimą turi būti nepastebėta jokių klinikinį afrikinės arklių ligos požymių;

c) jei nebuvo skiepyta nuo afrikinės arklių ligos, turi būti du kartus atliktas afrikinės arklių ligos tyrimas D priede aprašytu komplemento sujungimo metodu, darant 21–30 dienų pertrauką tarp tyrimų, ir jų rezultatai turi būti neigiami; antrasis tyrimas atliekamas likus ne daugiau kaip 10 dienų iki išsiuntimo,

— jei arklinių šeimos gyvūnai buvo skiepyti, reikia, kad jie būtų buvę skiepyti anksčiau kaip prieš du mėnesius, ir kad jiems būtų atliktas tyrimas D priede aprašytu komplemento sujungimo metodu, darant anksčiau minėtą pertrauką tarp tyrimų, ir būtų nenustatytas antikūnų skaičiaus padidėjimas. 24 straipsnyje nustatyta tvarka Komisija, atsižvelgdama į Veterinarijos mokslo komiteto nuomonę, gali pripažinti kitus kontrolės vykdymo metodus;

d) prieš išsiuntimą jie turi būti ne mažiau kaip 40 dienų išbuvę karantino stotyje;

e) karantino laikotarpiu ir vežant iš karantino stoties į išsiuntimo vietą jie turi būti apsaugoti nuo ligos sukėlėjus pernešančių vabzdžių.

4. Laikinai, kol bus įdiegtos Bendrijos priemonės, skirtos kontrolės taisyklėms suderinti, ir kovos su afrikine arklių liga priemonės, dėl kurių Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma turi nuspręsti iki 1991 m. liepos 1 d., Komisija iki 1990 m. lapkričio 1 d. 25 straipsnyje nustatyta tvarka pagal 1 dalies b punktą nustato užkrėstos teritorijos ribas.

5. 25 straipsnyje nustatyta tvarka Komisija gali iš dalies pakeisti pagal 4 dalį priimtą sprendimą, atsižvelgdama į epidemiologines aplinkybes.

6. Taryba, kvalifikuota balsų dauguma priėmusi sprendimą dėl Komisijos pasiūlymo, pateikto remiantis pranešimu apie sukauptą patirtį, prirėkus per dvejus metus šį straipsnį apsarsto iš naujo.

6 straipsnis

Valstybės narės, įgyvendinančios alternatyvią kontrolės sistemą, suteikiančią garantijas, lygiavertes numatytosioms 4 straipsnio 5 dalyje dėl arklinių šeimos gyvūnų ir registruotų arklinių šeimos gyvūnų judėjimo jų teritorijoje, visų pirma pateikiant

identifikavimo dokumentus, gali viena kitai abipusiu pagrindu teikti išimtis 4 straipsnio 1 dalies antrojo sakinio nuostatomis ir 8 straipsnio 1 dalies antrosios įtraukos nuostatomis.

Apie tai jos praneša Komisijai.

7 straipsnis

1. Arklinių šeimos gyvūnai iš kilmės ūkio į paskirties vietą turi būti vežami kuo skubiau tiesiogiai arba per patvirtintą turgų ar paskirstymo centrą, kaip apibrėžta Direktyvos 64/432/EEB 3 straipsnio 6 dalyje, transporto priemonėmis ar konteneriais, kurie reguliariai, siunčiančiosios valstybės narės nustatytais laikotarpiais, yra valomi ir dezinfekuojami dezinfekavimo medžiagomis. Transporto priemonės turi būti suprojektuotos taip, kad arklinių šeimos gyvūnų mėšlas, kraikas ar pašaras vežamas neiškristų iš transporto priemonės. Vežama turi būti taip, kad gyvūnų sveikata ir grovė būtų apsaugota tinkamai.

2. Paskirties valstybė narė gali suteikti bendras ar ribotas išimtis kai kuriems 4 straipsnio 5 dalies reikalavimams, keliamiems gyvūnui, paženklinamam specialia žyma, rodančia, kad jį numatyta skersti, jei tokia išimtis nurodyta sveikatos sertifikate.

Kai tokios išimtis suteikiamos, skerstiniai arklinių šeimos gyvūnai turi būti vežami tiesiai į paskirtą skerdyklą ir paskersti per penkias dienas nuo atvežimo į skerdyklą.

3. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi užregistruoti skerdziamo gyvūno identifikacijos numerį arba identifikavimo dokumento numerį ir, kompetentingai išsiuntimo vietos institucijai pareikalavus, — perduoti patvirtinimą, kad gyvūnas paskerstas.

8 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

- registruoti arklinių šeimos gyvūnai iš savo ūkio yra vežami su 4 straipsnio 4 dalyje numatytais identifikavimo dokumentais ir, jeigu jie skirti Bendrijos vidaus prekybai, — su B priede numatytu patvirtinimu,
- arklinių šeimos gyvūnai, skirti veislei, produkcijai ir skerdimui, yra vežami su šios direktyvos C priedo reikalavimus atitinkančiu sveikatos sertifikatu.

Sertifikatas arba, jei yra, identifikavimo dokumentas — blankas, kuriame pateikta išsami informacija apie sveikatą, nepažeidžiant 6 straipsnio, likus ne daugiau kaip 48 valandoms iki jų pakrovimo arba kitais atvejais — ne anksčiau kaip paskutinę darbo dieną

prieš pakrovimą, turi būti parengtas nors viena iš siunčiančiosios ir paskirties valstybės narės oficialių kalbų. Sertifikato galiojimo laikas — 10 dienų. Sertifikatas turi būti vieno lapo.

2. Importuojant arklinių šeimos gyvūnus, išskyrus registruotus arklinių šeimos gyvūnus, galima turėti vieną sveikatos sertifikatą siuntai, o ne 1 dalies antroje įtraukoje minimą atskirą sertifikatą.

9 straipsnis

Taisyklės, skirtas arklinių šeimos gyvūnų Bendrijos vidaus prekyboje taikomiems patikrinimams, ir apsaugos priemonės tvirtina Taryba Sprendimu dėl veterinarinių patikrinimų, taikomų Bendrijos vidaus prekybai gyvūnais, siekiant baigti kurti vidaus rinką.

10 straipsnis

Komisijos veterinarijos ekspertai tiek, kiek būtina užtikrinti šios direktyvos vienodą taikymą ir bendradarbiaudami su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, gali atlikti patikrinimus vietoje. Komisija informuoja valstybes nares apie tokių patikrinimų rezultatus.

Valstybės narės, kurių teritorijoje atliekamas patikrinimas, teikia ekspertams visą jų darbui atlikti reikalingą pagalbą.

Bendroji šio straipsnio taikymo tvarka tvirtinama 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

Importo iš trečiųjų šalių taisyklės

11 straipsnis

1. Į Bendriją importuoti arklinių šeimos gyvūnai turi atitikti 12–16 straipsniuose nustatytas sąlygas.

2. Iki tol, kol įsigalios pagal 12–16 straipsnius priimti sprendimai, valstybės narės arklinių šeimos gyvūnų importui iš trečiųjų šalių taiko sąlygas, lygiavertes bent toms, kurios atsiranda dėl II skyriaus taikymo.

12 straipsnis

1. Importuoti galima arklinių šeimos gyvūnus, kurie yra kilę iš trečiosios šalies ar trečiosios šalies dalies, įrašytos į sąrašą, pateiktą atskiroje skiltyje, kuria papildomas pagal Direktyvos 72/462/EEB 3 straipsnį sudarytas sąrašas.

2. Direktyvos 72/462/EEB 3 straipsnyje nurodyto trečiųjų šalių ar trečiųjų šalių dalių sąrašo rengimo, keitimo ir skelbimo tvarka bei kriterijai taikomi sąrašui, naudojamam importuojant arklinių šeimos gyvūnus.

13 straipsnis

1. Arklinių šeimos gyvūnai turi būti iš trečiųjų šalių, kurios:

- a) nėra apimtos afrikinės arklių ligos;
- b) dvejus metus nebuvo apimtos Venesuelos arklių encefalomyelito (VEE);
- c) šešis mėnesius nebuvo apimtos kergimo ir įnusių ligų.

2. Komisija gali 24 straipsnyje nustatyta tvarka:

- a) nuspręsti, kad 1 dalies nuostatos taikomos tik trečiosios valstybės teritorijos daliai.

Tuo atveju, kai reikalavimai dėl afrikinės arklių ligos taikomi tik tam tikriems regionams, turi būti laikomasi bent jau 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų priemonių;

- b) reikalauti papildomų garantijų nuo Bendrijos teritorijoje nebūdingų ligų.

14 straipsnis

Iki pakrovimo, kad būtų nuvežti į paskirties valstybę narę, dienos arklinių šeimos gyvūnai turi būti nuolat išbuvę trečiosios šalies ar jos dalies teritorijoje arba, jei valstybė suskirstyta į regionus, — pagal 13 straipsnio 2 dalies a punktą apibrėžtoje teritorijos dalyje tiek laiko, kiek nustatyta pagal 15 straipsnį priimamais sprendimais.

Jie turi būti kilę iš veterinarinėje priežiūroje esančio ūkio.

15 straipsnis

Arklinių šeimos gyvūnų importas iš trečiosios šalies ar jos dalies teritorijos, kurios, nustatytos pagal 13 straipsnio 2 dalies a punktą, yra įtrauktos į pagal 12 straipsnio 1 dalį sudarytą sąrašą, leidžiamas, tik jei arklinių šeimos gyvūnai atitinka ne tik 13 straipsnio reikalavimus, bet ir:

- a) atitinka konkrečiai arklinių šeimos gyvūnų veislei ir kategorijai nustatytus gyvūnų sveikatos reikalavimus, 24 straipsnyje nustatyta tvarka priimtus dėl arklinių šeimos gyvūnų importo iš tos šalies.

Pirmojoje pastraipoje minimi gyvūnų sveikatos reikalavimai nustatomi remiantis 4 ir 5 straipsniuose numatytais standartais;

- b) jei importuojama iš trečiosios šalies, kuri pastaruosius šešis mėnesius buvo apimta vezikulinio stomatito ar virusinio arterito, arklinių šeimos gyvūnai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- i) turi būti kilę iš ūkio, kuris bent šešis mėnesius nebuvo apimtas vezikulinio stomatito ir serologinio tyrimo, atlikto prieš jų išsiuntimą, rezultatas turi būti neigiamas;
- ii) virusinio arterito atveju, arklinių šeimos gyvūnų patinams — nepaisant 19 straipsnio ii punkto nuostatų, — atlikus serologinį tyrimą, viruso išskyrimo tyrimą ar kokį kitą tyrimą, pripažintą 24 straipsnyje nustatyta tvarka, šių tyrimų rezultatai turi būti neigiami, tuo užtikrinant, kad gyvūnai nėra užsikrėtę virusu.

24 straipsnyje nustatyta tvarka ir remdamasi Veterinarijos mokslo komiteto nuomone, Komisija gali nustatyti vyriškos lyties arklinių šeimos gyvūnų kategorijas, kurioms taikomas šis reikalavimas.

16 straipsnis

1. Arklinių šeimos gyvūnai turi būti identifikuojami pagal 4 straipsnio 4 dalį ir būti lydimi eksportuojančios trečiosios šalies oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo išduoto sertifikato. Šis sertifikatas:

- a) turi būti išduotas gyvūnų pakrovimo, kad būtų išsiųsti į paskirties valstybę narę, dieną arba, registruotų arklių atveju, paskutinę darbo dieną prieš jų pakrovimą;
- b) turi būti parengtas bent viena iš paskirties valstybės narės ir tos valstybės narės, kurioje atliekamas importo patikrinimas, oficialių kalbų;
- c) tai turi būti autentiškas gyvūnus lydintis sertifikatas;
- d) turi patvirtinti, kad gyvūnai atitinka šios direktyvos reikalavimus ir pagal šią direktyvą nustatytus reikalavimus dėl importo iš trečiųjų šalių;
- e) turi būti vieno lapo;
- f) turi būti skirtas vienam gavėjui arba, skerstinų gyvūnų atveju, vienai siuntai, jei tik gyvūnai yra tinkamai paženklinėti ir identifiukuoti.

Apie pasinaudojimą šia galimybe valstybės narės informuoja Komisiją.

2. Išduodamo sertifikato blankas turi atitikti 24 straipsnyje nustatyta tvarka nustatytą pavyzdį.

17 straipsnis

Valstybių narių ir Komisijos veterinarijos ekspertai atlieka patikrinimus vietoje, kurių tikslas — patikrinti, ar šios direktyvos, visų pirma 12 straipsnio 2 dalies, nuostatos yra taikomos praktiškai.

Jei pagal šį straipsnį atliekant patikrinimus paaiškėja svarbūs patvirtintam ūkiui nepalankūs faktai, Komisija nedelsdama informuoja valstybes nares ir priima sprendimą, laikinai sustabdantį patvirtinimą. Galutinis sprendimas priimamas 25 straipsnyje nustatyta tvarka.

Valstybių narių ekspertus, kuriems patikima atlikti tokius patikrinimus, paskiria Komisija, gavusi valstybės narės pasiūlymą.

Patikrinimai atliekami Bendrijos, kuri padengia visas su jais susijusias išlaidas, vardu.

Tokių patikrinimų dažnumas ir tvarka nustatomi 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

18 straipsnis

1. Patekę į paskirties valstybę narę skerstini arklinių šeimos gyvūnai iškart vežami, tiesiogiai arba tranzitu per turgų ar paskirstymo centrą, į skerdyklą ir pagal gyvūnų sveikatos reikalavimus paskerdžiami per laikotarpį, nurodytą pagal 15 straipsnį priimamuose sprendimuose.

2. Nepažeisdama jokių specialių sąlygų, kurios gali būti priimtos 24 straipsnyje nustatyta tvarka, paskirties valstybės narės kompetentinga institucija dėl priešasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, gali paskirti skerdyklą, į kurią tokie arklinių šeimos gyvūnai turi būti vežami.

19 straipsnis

Laikydamosi 24 straipsnyje nustatytos tvarkos Komisija:

- i) gali nuspręsti, kad iš tam tikros trečiosios šalies ar jos dalies importuojami gali būti tik tam tikros nustatytos veislės ar kategorijos arklinių šeimos gyvūnai;
- ii) nepaisydama 15 straipsnio, nustato specialias sąlygas laikinam registruotų ar specialios paskirties arklinių šeimos gyvūnų įvežimui į Bendrijos teritoriją arba jų sugražinimui į Bendrijos teritoriją, jeigu jie buvo laikinai eksportuoti;
- iii) nustato sąlygas, kaip pakeisti laikiną įvežimą nuolatiniu.

20 straipsnis

1. Taryba ne vėliau kaip iki 1990 m. gruodžio 31 d. nustato bendrąją patikrinimų trečiojoje šalyje arba iš trečiųjų šalių importuotų arklinių šeimos gyvūnų patikrinimų tvarką.

Iki tol, kol bus įgyvendintas pirmojoje pastraipoje minimas sprendimas, galioja Sutarties bendrąsias taisykles atitinkančios nacionalinės taisyklės.

2. Arklinių šeimos gyvūnai negali būti importuojami, jei atliekant 1 dalyje nurodytus importo patikrinimus, nustatoma, kad:

- arklinių šeimos gyvūnai nėra iš 13 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos trečiosios šalies ar jos dalies teritorijos, ištrauktos į sąrašą, sudarytą pagal 12 straipsnio 1 dalį,
- arklinių šeimos gyvūnai yra, arba įtariama, kad yra infekuoti ar užsikrėtę infekcine ar užkrečiamąja liga,
- eksportuojančioji trečioji šalis nesilaiko šioje direktyvoje nustatytų sąlygų,
- gyvūnus lydintis sertifikatas neatitinka 17 straipsnio sąlygų,
- arklinių šeimos gyvūnai buvo gydyti medžiagomis, kurias draudžia Bendrijos taisyklės.

3. Nepažeisdama jokių specialių sąlygų, kurios gali būti numatytos 24 straipsnyje nustatyta tvarka, paskirties valstybės narės kompetentinga institucija dėl priešasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, arba negavus leidimo išsiųsti atgal gyvūnus, kurių pagal 1 dalį nebuvo leista įvežti, gali paskirti skerdyklą, į kurią tokie arklinių šeimos gyvūnai turi būti vežami.

21 straipsnis

1. Jei trečiojoje šalyje staiga prasideda arba ima plisti infekcinė ar užkrečiamoji gyvūnų liga, kelianti grėsmę vienos iš valstybių narių gyvūnams, arba jei yra kitų pateisinamų su gyvūnų sveikata susijusių priešasčių, atitinkama valstybė narė, nepažeisdama 13 straipsnio, uždraudžia gyvūnų veislių, kurioms taikoma ši direktyva, importą iš visos ar iš dalies tos trečiosios šalies teritorijos tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai per kitą valstybę narę.

2. Apie pagal 1 dalį valstybių narių taikomas priemones ir apie tokių priemonių nutraukimą turi būti nedelsiant pranešta kitoms valstybėms narėms ir Komisijai, kartu nurodant priežastis.

Gavęs pirmojoje pastraipoje minimą pranešimą Veterinarijos nuolatinis komitetas kuo skubiau sušaukia posėdį ir 25 straipsnyje nustatyta tvarka nusprendžia, ar šias priemones reikėtų keisti, visų pirma siekiant užtikrinti jų suderinimą su kitų valstybių narių patvirtintomis priemonėmis, ar jų atsisakyti.

Susidarius 1 dalyje apibūdintai padėčiai ir atsiradus būtinybei ir kitoms valstybėms narėms pagal tą pačią dalį imtis priemonių, prireikus pakeistų pagal ankstesnę pastraipą, reikalingos priemonės tvirtinamos 25 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Leidimas atnaujinti importą iš trečiosios šalies suteikiamas ta pačia tvarka.

IV SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

22 straipsnis

Šios direktyvos nuostatos, ypač 4 straipsnio 1 dalies antrojo sakinio ir 6, 8 bei 21 straipsnių nuostatos, iš naujo apsvarstomos iki 1993 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į pasiūlymus, susijusius su vidaus rinkos sukūrimu, dėl kurių Taryba nuspręš kvalifikuota balsų dauguma.

23 straipsnis

Šios direktyvos priedus Komisija iš dalies keičia 25 straipsnyje nustatyta tvarka.

24 straipsnis

1. Tais atvejais, kai turi būti laikomasi šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, pirmininkas savo iniciatyva arba valstybės narės atstovo prašymu nedelsdamas klausimą perduoda Veterinarijos nuolatiniam komitetui (toliau — Komitetas), įkurtam Direktyva 68/361/EEB ⁽¹⁾.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui numatomų priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pateikia per laiką, kurį nustatyto pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubą. Nuomonė patvirtinama balsų dauguma, kuri nustatyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje tiems atvejams, kai Taryba turi priimti sprendimą Komisijos siūlymu. Valstybių narių atstovų Komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. Komisija tvirtina numatytas priemones, jeigu jos atitinka Komiteto nuomonę.

4. Jei numatytos priemonės neatitinka Komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.

Jei nuo tos dienos, kai klausimas buvo perduotas Tarybai, ji per tris mėnesius nepriima jokie sprendimo, pasiūlytas priemones patvirtina Komisija, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma yra balsavusi prieš tas priemones.

25 straipsnis

1. Tais atvejais, kai reikia laikytis šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, pirmininkas savo iniciatyva arba valstybės narės atstovo prašymu nedelsdamas klausimą perduoda Komitetui.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui numatomų priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pateikia per dvi dienas. Nuomonė patvirtinama balsų dauguma, kuri nustatyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje tiems atvejams, kai Taryba turi priimti sprendimą Komisijos siūlymu. Valstybių narių atstovų Komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. Komisija tvirtina numatytas priemones, jeigu jos atitinka Komiteto nuomonę.

4. Jei numatytos priemonės neatitinka Komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.

Jei nuo tos dienos, kai klausimas buvo perduotas Tarybai, ji per 15 dienų nepriima jokie sprendimo, pasiūlytas priemones patvirtina Komisija, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma yra balsavusi prieš tas priemones.

26 straipsnis

Direktyvos 72/462/EEB 34 straipsnis taikomas šios Direktyvos III skyriuje nustatytiems reikalavimams.

27 straipsnis

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 1992 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

28 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1990 m. birželio 26 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. O'KENNEDY

(1) OL L 255, 1968 10 18, p. 23.

A PRIEDAS

LIGOS, APIE KURIAS PRIVALOMA PRANEŠTI

Apie šias ligas privaloma pranešti:

- kergimo liga,
  - įnosės,
  - arklių encefalomyelitas (visų rūšių, įskaitant Venesuelos arklių encefalomyelitą),
  - infekcinė anemija,
  - pasiutligė,
  - juodligė,
  - afrikinė arklių liga,
  - vezikulinis stomatitas.
-

B PRIEDAS

Informacija apie sveikatą ^(a)

Aš, toliau pasirašęs, patvirtinu ^(b), kad aprašytieji arklinių šeimos gyvūnai atitinka šiuos reikalavimus:

- a) jie buvo apžiūrėti šiandien, ir nepastebėta jokių klinikinių ligos požymių;
- b) jų nenumatyta skersti pagal nacionalinę užkrečiamųjų ar infekcinių ligų likvidavimo programą;
- c) jie nėra iš valstybės narės arba trečiosios šalies ar jos teritorijos dalies, kuriai taikomi apribojimai dėl afrikinės arklių ligos;
- d) jie nėra kilę iš ūkio, kuriam dėl priežasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, buvo taikomas draudimas, ir neturėjo kontakto su arklinių šeimos gyvūnais iš ūkio, kuriam dėl priežasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, draudimas taikomas Direktyvos 90/426/EEB 4 straipsnio 6 dalyje nustatytą laikotarpį;
- e) kiek man žinoma, jie per 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą laikotarpį iki jų pakrovimo neturėjo kontakto su infekcinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis sergančiais arklinių šeimos gyvūnais.

Data	Vieta	Oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo antspaudas ir parašas ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Vardas, pavardė didžiosiomis raidėmis ir pareigos.

^(a) Nereikalaujama esant 6 straipsnyje numatytam dvišaliam susitarimui.

^(b) Galioja 10 dienų.

C PRIEDAS

PAVYZDYS

SVEIKATOS SERTIFIKATAS**prekybai tarp EEB valstybių narių****ARKLINIŲ ŠEIMOS GYVŪNAIS**

Nr: .....

Siunčiančioji valstybė narė: .....

Atsakinga ministerija: .....

Atsakingas teritorinis skyrius: .....

I. **Arklinių šeimos gyvūnų skaičius:** .....II. **Arklinių šeimos gyvūno identifikavimas:**

Arklinių šeimos gyvūnų skaičius ⁽¹⁾	Rūšis Arklys, asilas, mulas, arklėnas	Veislė Amžius Lytis	Identifikavimo metodas ir identifikavimas ⁽²⁾

⁽¹⁾ Jei gyvūnai skerstinai, – specialios žymos pobūdis.⁽²⁾ Prie šio sertifikato gali būti pridamas pasas, identifikuojantis arklinių šeimos gyvūną, jeigu nurodomas jo numeris.III. **Gyvūno (-ų) kilmė ir paskirtis:**

Gyvūnas (-ai) siunčiamas (-i) iš:

.....
(Vieta, iš kurios eksportuojama)

į: .....

(Valstybė narė ir paskirties vieta)

Siuntėjo vardas, pavardė ir adresas: .....

Gavėjo vardas, pavardė ir adresas: .....

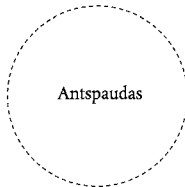
IV. Informacija apie sveikatą ^(*)

Aš, toliau pasirašęs, patvirtinu, kad aprašytasis (-ieji) gyvūnas (-ai) atitinka šiuos reikalavimus:

- (1) jis (jie) buvo apžiūrėtas (-i) šiandien, ir nepastebėta jokių klinikinių ligos požymių;
- (2) jo (jų) nenumatyta skersti pagal nacionalinę užkrečiamųjų ar infekcinių ligų likvidavimo programą;
- (3) (a) jis (jie) nėra iš valstybės narės arba trečiosios šalies teritorijos ar jos teritorijos dalies, kuriai taikomi apribojimai dėl afrikinės arklių ligos;
- (b) jis (jie) yra paskiepytas (-i) nuo afrikinės arklių ligos (data) ..... ^(b);
jis (jie) nėra skiepytas (-i) nuo afrikinės arklių ligos ^(b);
- (4) jis (jie) nėra kilęs (-ę) iš ūkio, kuriam dėl priežasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, buvo taikomas draudimas, ir neturėjo kontakto su arklinių šeimų gyvūnais iš ūkio, kuriam dėl priežasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, draudimas taikomas Direktyvos 90/426/EEB 4 straipsnio 6 dalyje nustatytą laikotarpį;
- (5) kiek man žinoma, jis (jie) per minėtos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą laikotarpį iki jų pakrovimo neturėjo kontakto su infekcinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis sergančiais arklinių šeimų gyvūnais.

V. Šis sertifikatas galioja 10 dienų.

(Vieta) ....., (data) .....

.....
(Parašas)

Pasirašančio veterinarijos gydytojo vardas,
pavardė didžiosiomis raidėmis ir pareigos ⁽¹⁾

^(*) Ši informacija nereikalinga esant dvišaliam susitarimui, numatytam Direktyvos 90/426/EEB 6 straipsnyje.

^(b) Netinkama išbraukti.

⁽¹⁾ Vokietijoje „Beamteter Tierarzt“; Belgijoje „Inspecteur vétérinaire“ arba „Inspecteur Dierenarts“; Prancūzijoje „Vétérinaire officiel“; Italijoje „Veterinario provinciale“; Liuksemburge „Inspecteur vétérinaire“; Nyderlanduose „Officieel Dierenarts“; Danijoje „Autoriseret Dyrlæge“; Airijoje „Veterinary Inspector“; Jungtinėje Karalystėje „Veterinary Inspector“; Graikijoje „Επίσημος κτηνίατρος“; Ispanijoje „Inspector Veterinario“; Portugalijoje „Inspector Veterinário“.

D PRIEDAS

AFRIKINĖ ARKLIŲ LIGA

DIAGNOZĖ

Komplemento sujungimo tyrimas

Antigenas paruošiamas iš vieno mėnesio amžiaus pelių smegenų, inokuliuotų intracerebraliai neurotropiniu viruso kamieniu. Tai galima padaryti taikant toliau pateiktą *Bourdin* metodą. Smegenys užšaldomos ir tada susmulkinamos *Veronal* buferiniame tirpale (santykiu 10 smegenų 12 ml buferio). Gauta suspensija vieną valandą centrifuguojama 10 000 apsisukimų per minutę greičiu esant 4 °C temperatūroje. Paviršiniame sluoksnyje susidaro antigenas. Jį geriau naudoti nebedarant jokių pakeitimų, bet galima nukenksminti beta-propiolaktonu. Nukenksminti galima įpilant 3 % beta-propiolaktono tirpalo distiliuotame vandenyje (santykiu 0,1 ml tirpalo 0,9 ml antigeno) ir plakant mišinį tris valandas kambario temperatūroje ventiliuojamoje kameroje ir 18 valandų 4 °C temperatūroje. Galima taikyti ir *Casals* metodą (*Casals J. (1949): Pro Soc Exptl Bici Med, 70 339*).

Neturint tarptautinio standarto serumo, antigenas turėtų būti titruojamas su vietoje paruoštu teigiamu kontroliniu serumu.

Serumas 30 minučių kaitinamas 60 °C temperatūroje. Siekiant išvengti antikomplementinių poveikių, serumas, ypač asilų, turi būti kuo greičiau atskirtas nuo kraujo. Tyrimui turėtų būti naudojamas teigiamas ir neigiamas kontrolinis serumas.

Galima naudoti arba makrotechniką, arba mikrotechniką. Abiem atvejais galutinį tašką parodo 50 % hemolizė.

Į vieną tūrį dvigubai atskiesto serumo pridedamas vienas tūris antigeno, kaip nustatyta titruojant, kad būtų dvi dalys. Sumaišoma ir paliekama 15 minučių kambario temperatūroje. Pridedami du tūriai komplemento, kuriame yra 5 dalys, sumaišoma, lėkštelės uždengiamos ir paliekamos 18 valandų 4 °C temperatūroje. Komplementas antigenui nustatyti turėtų būti titruojamas atsižvelgiant į visus antikomplementinius poveikius. Lėkštelės paliekamos dar 15 minučių kambario temperatūroje, pridedamas vienas tūris įjautrintų avių eritrocitų, atskiestų iki 3 %. Sumaišoma ir 30 minučių inkubuojama 37 °C temperatūroje; inkubatoriuje palaikius 15 min., dar kartą išmaišoma. Naudojant lėkšteles, jos 5 minutes centrifuguojamos 1 500 apsisukimų per minutę greičiu 4 °C temperatūroje.